

Цього багатостраждального Закону, який дістав назву «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації», переважна більшість газетярів Рівненщини, особливо районної ланки, чекали, як манни небесної. Яскравим доказом цього є хоча б той факт, що практично три чверті редакційних колективів області заявили про своє бажання взяти участь у реформуванні вже на першому його етапі. Думаєте, від доброго життя? Для такого рішучого кроку в колег були і є вагомі причини. Їх, без будь-якого перебільшення, просто дістала неприхована зверхність багатьох керівників райдержадміністрацій, районних і міських рад у стосунках з редакційними колективами. Хіба для когось є секретом, як окремі можновладці хотіли, аби чи не на кожній газетній сторінці красувалися їх портрети або ж вміщувалися хвалебні оди? Хіба не секрет, що дехто з тих же можновладців волів би аби за ними щодня мало не по п'ятах бігали журналісти з телекамерами, диктофонами і фотоапаратами? Особливо в період підготовки і проведення чергової виборчої кампанії. А коли в пресі раптом з'являється публікація хоча б з елементами критики на адресу «владі імущих» - часто-густо це сприймається в штики: на журналіста, а в першу чергу на редактора газети, починають неприховано тиснути. Аж до завуальованих, а нерідко й прямих, погроз із наступним звільненням з посад.

Газета «Сарненські новини» не є виключенням в таких ситуаціях. Мені спочатку здавалося, що саме цьому, одному з найуспішніших в Україні видань, буде значно легше, порівняно з іншими, протистояти свавіллю влади. З огляду на кілька моментів.

По-перше, «Сарненські новини» вже давно не клянчать у своїх співзасновників жодних коштів, бо є самодостатньою господарською структурою. Що ж до бюджетних асигнувань – то це не що інше, як оплата за надані послуги, як це передбачено положеннями ст. 5 Закону України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації». Зрештою, такі надходження від місцевої районної та міської рад у загальній структурі прибутків редакції загалом складають не більше 3 відсотків (районна державна адміністрація за висвітлення своєї діяльності взагалі не платить редакції жодної копійки).

По-друге, газета, незважаючи на масове зубожіння передплатників, має дуже пристойний тираж – майже 10 тисяч примірників на 8-ми сторінках у вівторок та понад 11 тисяч 250 – на 12-ти, а то й на 16-ти у четвер.

По-третє, упродовж багатьох років тут працює стабільний, доволі кваліфікований колектив, у першу чергу – журналістів. Але, як виявилось, протистояти владі з її незагнуданими амбіціями, важко нині навіть «Сарненським новинам». Що це справді так – довели події, що розгорнулися на останній сесії Сарненської районної ради.

Те, що розгляд питання стосовно реформування газети буде далеко непростим можна було спрогнозувати ще під час спільного засідання постійних комісій - з економічних питань, підприємництва, залучення інвестицій і комунальної власності та охорони здоров'я, материнства, дитинства і ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Замість того, щоб вислухати виважені аргументи в.о. головного редактора «Сарненських новин» Світлани Ляшко щодо намірів та подальших кроків редакційного колективу в процесі роздержавлення, голова ради Руслан Серпенінов зажадав від неї детального звіту за останні п'ять років. Не більше, не менше. І жодні доводи керівника журналістського колективу стосовно неправомірності такої постановки питання на Руслана Петровича не подіяли. Він, як поганий учень, твердив своє: ми, тобто районна рада, є одним із співзасновників видання, а отже можемо приймати будь-які рішення, включаючи призначення нового редактора.

Зрештою, за наполяганням Серпенінова в порядку денному сесії районної ради з'явилося два питання: «Про головного редактора редакції районної газети «Сарненські новини» та «Про реформування редакції газети «Сарненські новини», співзасновником якої є Сарненська районна рада». Причому обидва питання в порядку денному поставили

останніми – 45-м та 46-м. Як на мене, тут переслідувалися дві причини. По-перше, частина депутатів не добуде до закінчення сесії (так воно, зрештою, і сталося), по-друге, ті, хто залишиться у залі, втомившись від «копіткої» роботи, голосуватимуть механічно, не дуже перебиваючись законністю прийнятих поспіхом рішень.

А між тим Руслану Серпенінову, котрий вважає себе неперевершеним професіоналом в юриспруденції, і Світлані Рацкевич, яка обіймає посаду юриста районної ради і одержує за це не такі вже й малі гроші, варто було б знати: із введенням у дію з 1 січня 2016 року Закону України «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації» втратили чинність окремі положення інших законодавчих актів, зокрема й п. 7 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Іншими словами, з 1 січня 2016 року органи місцевої влади втратили право на заснування засобів масової інформації відповідної ради, призначення і звільнення їх керівників, за винятком аудіовізуальних ЗМІ. Та хіба для Серпенінова і його оточення закони чогось варті? Вони й далі діють за принципом: ми тут влада – як скажемо, так і буде. Не буде! Бо колектив «Сарненських новин», який 28 грудня 2015 року одногосно обрав на посаду головного редактора газети Світлану Ляшко, вже підготував адміністративний позов до Рівненського окружного адміністративного суду щодо визнання недійсним рішення сесії Сарненської районної ради від 22 лютого 2016 року «Про головного редактора Сарненської районної газети». Про всі перепони, які чинять сарненські можновладці колективу газети на шляху її реформування, вже повідомлено й Президента України. І редакція «Сарненських новин», і секретаріат обласної організації Національної спілки журналістів України, який з самого початку протистояння між газетярками і владою виступає на боці перших, сподіваються на адекватне реагування. В правовому полі, звичайно.

Побувавши на сесії Сарненської районної ради, я зробив для себе невтішний висновок: Руслан Серпенінов, як голова ради, з останніх сил робить все для того, аби усунути від керівництва «Сарненськими новинами» Світлану Ляшко – досвідченого і непідкупного журналіста, яка в додачу виявилася ще й здібним керівником і менеджером (а це справжня знахідка в сучасних умовах). Мотив дуже простий: Світлана Феліксівна не з тих, на кого легко можна накинути вуздечку, аби згодом управляти нею, як заманеться. Аби досягти своєї мети, взявся викликати до себе на «конфіденційну розмову» кількох співробітників редакції. Суть такої розмови зводилася до пропозиції стати редактором

видання. Та жоден з «потенційних керівників» не погодився на багатообіцяючу пропозицію голови ради. Тоді Руслан Петрович вирішив випробувати інший варіант: його прислужливі «гінці» прямо на сесію доставили двох «претендентів на папаху» - Мирославу Опанасик з Рівного та Ірину Баковецьку з Березного. Кажуть, перша, побачивши увесь перебіг подій на сесії і реально оцінивши ситуацію, покинула залу ще до голосування. Друга таки спробувала поборотися за крісло редактора. І навіть, як їй здалося, досягла успіху: районні депутати, які ще лишилися у сесійній залі, досить дружно підняли руки за Баковецьку. Особливо не переймаючись тим, що кандидат на посаду редактора «Сарненських новин» жодного дня не працювала в газеті. Не кажучи вже про управлінський досвід.

І тут постає цілком закономірне питання: чому депутатський корпус, який складається з фракцій ВО «Батьківщина», «Блоку Петра Порошенка», ВО «Свобода», Радикальної партії Олега Ляшка та партії «Прогрес», так дружно піднімає руки за прийняття завідомо неправомірних рішень? Як і в першому випадку, все виявляється дуже просто. Сам Руслан Серпенінов прийшов на посаду голови Сарненської районної ради від ВО «Батьківщина». Його колишній однопартієць і рідний брат Олександр віднедавна став запеклим прихильником Радикальної партії і вже там намагається диктувати правила гри новим однопартійцям. Щодо депутатів райради з фракцій БПП, «Свободи» і «Прогресу», то вони, як виявилось, теж не дуже вирізняються виваженістю при голосуванні. Не дуже замислюючись над наслідками такого голосування. А вони, наслідки, у перспективі виглядають дуже невтішними.

P.S. Того дня ми в очікуванні своєї черги на засідання постійних комісій Сарненської районної ради в приміщенні адмінбудинку на вулиці з символічною назвою Демократична, 51 провели майже дві години. Окрім нас тут томилися й інші ходаки, яких доля так само поставила у довгу і до кінця незрозумілу чергу. Дізнавшись, що ми – журналісти з Рівного, люди з черги з жалем згадували про той період, коли на посаді голови районної ради ще донедавна перебував Микола Драганчук, до речі – член Національної спілки журналістів України і колишній багаторічний головний редактор "Сарненських новин" (наприкінці минулого року Миколу Драганчука обрали першим заступником голови Рівненської обласної ради). "При ньому такого приниження відвідувачів в чергах було менше. І ставлення до людей було зовсім іншим", - майже в один голос твердили співрозмовники, даючи ще одну промовисту оцінку роботи нової команди в Сарненській

районній раді, команди, яка любить називати себе новим обличчям України. От тільки обличчя це вимальовується якимось непривабливим. На дзеркало в цій ситуації нічого нарікати.

Дмитро Тарасюк,

голова Рівненської обласної організації

Національної спілки журналістів України,

заслужений журналіст України.